

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy**

Bydgoszcz, dnia 24 stycznia 2011 r.

**Pani
Marzena Kempieńska
Starosta Świecki**

LBY-4101-11-01/2010
P/10/006

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Świeciu, zwanym dalej „Starostwem”, kontrolę wykonywania przez Starostę Świeckiego zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, w okresie od 22 sierpnia 2007 r. do 30 czerwca 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 21 grudnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, wykonywanie przez Starostę Świeckiego zadań w zakresie zarządzania kryzysowego. Pozytywną ocenę uzasadnia w szczególności przygotowanie organizacyjne Starostwa do realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego oraz podjęcie niezwłocznych i skutecznych działań w celu ochrony ludności i infrastruktury komunalnej przed skutkami powodzi, która miała miejsce w maju i w czerwcu 2010 r.

Stwierdzone przez NIK nieprawidłowości dotyczyły:

- niepowołania Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego i w związku z tym nieokreślenia jego składu, organizacji, siedziby i trybu pracy,

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

- nieterminowego opracowania Powiatowego Planu Reagowania Kryzysowego, zwanego dalej „PPRK” lub „Planem”,
- niedokonania aktualizacji Planu, po dniu 18 września 2009 r., zgodnie ze zmianą ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym², zwanej dalej „ustawą o zarządzaniu kryzysowym”, w związku z czym Plan nie zawierał infrastruktury krytycznej, zadań i obowiązków uczestników zarządzania kryzysowego w formie siatki bezpieczeństwa oraz mapy ryzyka i mapy zagrożeń;
- nieterminowego zatwierdzenia przez Starostę Świeckiego gminnych planów reagowania kryzysowego,
- nieopracowania Powiatowego Planu Obrony Cywilnej.

1. NIK pozytywnie ocenia przygotowanie organizacyjne Starostwa do realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, o których mowa w ustawie o zarządzaniu kryzysowym. Zadania te Pani Starosta wykonywała przy pomocy pracowników Wydziału Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego Starostwa, zwanego dalej „Wydziałem”, oraz powiatowej administracji zespolonej i jednostek organizacyjnych powiatu świeckiego. Zadania Wydziału w zakresie zarządzania kryzysowego zostały określone w regulaminie organizacyjnym Starostwa.

Pani Starosta wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 17 ust. 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym nie powołała Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, zwanego dalej „Zespołem” i nie określiła jego składu, organizacji, siedziby oraz trybu pracy. W Starostwie faktycznie funkcjonował Powiatowy Zespół Reagowania Kryzysowego, zwany dalej „PZRK”, powołany Pani zarządzeniem Nr 166 z dnia 7 kwietnia 2003 r., którego skład oraz zadania zostały określone w zarządzeniu Pani Starosty Nr 328 z dnia 24 października 2006 r.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy o zarządzaniu kryzysowym Pani Starosta prawidłowo organizowała i przeprowadzała corocznie po jednym ćwiczeniu z zakresu zarządzania kryzysowego, w których uczestniczyli pracownicy Starostwa, podległych jednostek oraz osoby z PZRK. Ponadto kierownik Wydziału oraz pracownik zajmujący się sprawami związanymi z zarządzaniem kryzysowym uczestniczyli łącznie w czterech kursach i szkoleniach z tego zakresu.

Stosownie do art. 17 ust. 5 w związku z art. 14 ust. 8 pkt 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym opiniowano Plan oraz właściwie realizowano zadania przewidziane w tej ustawie dla powiatowego zespołu zarządzania kryzysowego, sprawnie wdrażając standardowe

² Dz. U. Nr 89, poz. 590 ze zm.

procedury ujęte w PPRK, w sytuacjach zagrożenia powodziowego, spowodowanego stanem wody na Wiśle w maju i w czerwcu 2010 r.

2. W okresie objętym kontrolą prawidłowo zorganizowano całodobowy dyżur w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego. Dyżur ten był pełniony w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Świeciu, zwanej dalej „KP PSP” przez pracowników Wydziału oraz dyżurnego KP PSP na podstawie zawartego w dniu 16 października 2006 r. „uzgodnienia” pomiędzy Starostą Świeckim, a Komendantem KP PSP. W trakcie kontroli stwierdzono, że system łączności w powyższym zakresie działał w sposób prawidłowy. W kontrolowanym okresie zapewniono dostęp do informacji o numerach telefonów wykorzystywanych na potrzeby całodobowego dyżuru, m. in. poprzez zamieszczenie ich na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej Starostwa. Szczegółowe procedury reagowania i współpracy ze służbami zostały uregulowane w PPRK.

3. Stosownie do wymogów art. 17 ust. 2 pkt 2 lit a i b ustawy o zarządzaniu kryzysowym, opracowano PPRK, w którym uwzględniono zalecenia przekazane przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego w piśmie z dnia 25 lutego 2008 r. Plan został sporządzony przez Panią Starostę po terminie określonym w art. 34 ust. 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym (22 sierpnia 2008 r.) i został przekazany do Wojewody Kujawsko - Pomorskiego celem zatwierdzenia w dniu 13 marca 2009 r. PPRK został zatwierdzony w dniu 23 marca 2009 r. Opóźnienie w sporządzeniu Planu wyniosło 203 dni. Według wyjaśnień Pani Starosty przyczyną nieterminowego opracowania PPRK był brak zatwierdzonego wojewódzkiego planu zarządzania kryzysowego oraz ustalenie terminu konsultacji Planu na dzień 12 lutego 2009 r.

Plan uwzględniał wszystkie elementy wymagane art. 5 ust. 2 ustawy o zarządzaniu kryzysowym (w brzmieniu obowiązującym do dnia 18 września 2009 r.). Założenia PPRK były spójne z założeniami Planu ochrony przed powodzią, opracowanego zgodnie z wymogiem art. 34 ust. 1a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym³. Po wejściu w życie z dniem 19 września 2009 r. zmiany ustawy o zarządzaniu kryzysowym⁴ nie dokonano aktualizacji Planu, który nie zawierał elementów wymaganych art. 5 ust. 2 pkt. 1 lit. a i b zmienionej ustawy o zarządzaniu kryzysowym, tj.: infrastruktury krytycznej, zadań i obowiązków uczestników zarządzania kryzysowego w formie siatki bezpieczeństwa, mapy ryzyka i mapy zagrożeń. Według wyjaśnień Pani Starosty przyczyną niedokonania aktualizacji Planu było nieprzekazanie przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego, stosownie

³ Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2009 r., Nr 131, poz. 1076 ze zm.

do art. 5b ust. 8 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, niezbędnej informacji o istniejącej na terenie powiatu świeckiego infrastrukturze krytycznej.

Pani Starosta nie opracowała Planu Obrony Cywilnej Powiatu Świeckiego, zwanego dalej „Planem OC”, do czego zobowiązywał § 3 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin⁵. Według wyjaśnień Pani Starosty przyczyną nieopracowania Planu OC było niedysponowanie sprzętem komputerowym posiadającym certyfikat akredytacji bezpieczeństwa teleinformatycznego.

Odpowiedzialną za nieterminowe opracowanie PPRK i za niedokonanie jego aktualizacji oraz za nieopracowanie Planu OC jest Pani Starosta.

4. NIK pozytywnie ocenia opracowanie i przekazanie przez Panią Starostę w dniu 21 maja 2008 r. szefom obrony cywilnej gmin powiatu świeckiego wytycznych do gminnych planów reagowania kryzysowego, zwanych dalej „planami gminnymi”. Zastrzeżenia NIK budzi natomiast wyznaczenie przez Wydział, w okresie od 4 maja 2009 r. do 18 maja 2009 r., terminów przekazania przez gminy planów reagowania kryzysowego do zatwierdzenia przez Starostę Świeckiego. Powyższe spowodowało opóźnienie w sporządzeniu tych planów i ich przekazanie do zatwierdzenia - od 255 dni dla gminy Bukowiec do 269 dni dla gminy Warlubie - po ustawowym terminie.

NIK zwraca uwagę, że w Wydziale nie było dokumentów potwierdzających przekazanie Pani Staroście planów gminnych, celem ich zatwierdzenia. Ponadto, zatwierdzający plany gminne z upoważnienia Pani Starosty, kierownik Wydziału Pan Zbigniew Semrau nie wpisał daty zatwierdzenia na 9 planach gminnych, z 11 przekazanych do zatwierdzenia.

5. W latach 2008-2010 w budżetach Starostwa stosownie do obowiązku wynikającego z art. 26 ust. 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, utworzono rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego. Kwota rezerwy wynosiła 1,0 tys. zł w 2008 r., 2,0 tys. zł w 2009 r. i 1.777 zł w 2010 r., co stanowiło odpowiednio 0,005% w 2008 r. i po 0,007% w 2009 i 2010 r. bieżących wydatków budżetu Starostwa pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu. W 2008 r. prawidłowo wydatkowano 126 zł z rezerwy celowej na transport osób uczestniczących w wypadku na terenie powiatu świeckiego.

⁵ Dz. U. Nr 96, poz. 850

W budżetach Starostwa w latach 2007 – 2010, w rozdziale klasyfikacji budżetowej 75421 Zarządzanie kryzysowe, nie planowano środków na finansowanie realizacji zadań własnych Starostwa w zakresie zarządzania kryzysowego, o których mowa w art. 26 ust. 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Zadań z zakresu zarządzania kryzysowego w Starostwie nie finansowano również z innych rozdziałów klasyfikacji budżetowej.

6. W ocenie NIK, Pani Starosta oraz podległe służby podjęli prawidłowe działania w związku z wystąpieniem na terenie powiatu świeckiego w maju i w czerwcu 2010 r. zdarzenia kryzysowego w postaci podwyższonego stanu wody na Wiśle. Działania Pani Starosty w zakresie uruchamiania mechanizmów reagowania i usuwania skutków tego zdarzenia były zgodne z obowiązującymi w tym zakresie procedurami wynikającymi z PPRK. W odpowiednim czasie uruchomiono jednostki organizacyjne oraz służby współdziałające, sprawnie funkcjonowały podstawowe elementy systemu, codziennie odbywały się posiedzenia PZRK. Służby podległe Pani Staroście postępowały zgodnie z procedurami określonymi w PPRK.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Powołanie Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego stosownie do wymogów ustawy o zarządzaniu kryzysowym.
2. Dokonanie aktualizacji PPRK zgodnie z przepisami ustawy o zarządzaniu kryzysowym.
3. Sporządzenie Powiatowego Planu Obrony Cywilnej.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Starostę w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Staroście prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.